

РЕШЕНИЕ

№ 10950

гр. София, 26.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 82 СЪСТАВ, в публично заседание на
единадесети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: А.И.И

при участието на секретаря К.Д.Н.
като разглежда докладваното от А.И.И Гражданско дело № 20221110136230 по
описа за 2022 година

“.....“ ЕООД е предявил срещу ... евентуално съединени осъдителни искове с правно основание чл. 391 ГПК, вр. чл. 181, ал. 3 ЗЗД и чл. 49, вр. чл. 45 ЗЗД. Ищецът твърди, че въз основа на подадена от него молба с правно основание чл. 390 ГПК за допускане на обезпечение на бъдещи искове срещу „....“ ООД, с които се иска осъждането на последния да заплати по Договори за парични заеми от 25.06.2014 г. и от 21.05.2015 г. суми в общ размер на 71600 лева, ведно с дължимите лихви, е постановено от ответника определение № 3161/07.02.2017 г. по гр. д. № 1465/2017 г. на СГС, II-Е въззивен състав, с което е допуснато обезпечение чрез налагане на запор на банкови сметки и молителят – ищец в настоящото производство е задължен да предостави парична гаранция в размер на 7000 лева по сметка на СГС. С платежно нареждане от 11.03.2017 г. ищецът внесъл процесната сума, представляваща парична гаранция и в законоустановения срок предявил исковите, по отношение на които е допуснато обезпечението. Въз основа на представеното платежно нареждане му била издадена и обезпечителна заповед. Ищецът твърди, че въз основа на подадена от него молба на 21.01.2020 г. ответникът е постановил определение № 13071/13.08.2020 г. по гр. д. №1465/2017 г. на СГС, II-Е въззивен състав, като отменил допуснатото обезпечение и е обезсилил обезпечителната заповед поради отпаднала обезпечителна нужда и обезпечителен интерес. Със същото определение ответникът разпоредил внесената парична гаранция в размер на 7000 лева да бъде освободена, като този акт влязъл в сила на 06.10.2020 г. В исковата молба се твърди, че на 29.12.2020 г. ищецът е подал молба до ответника за фактическото освобождаване на гаранцията чрез нейното превеждане по посочена от него банкова сметка, в отговор на която ответникът поискал да бъдат представени доказателства за спазване на едногодишния срок, в който е следвало да

бъде подадена молбата за възстановяване на гаранцията. Ищецът отново подал молба, в която изразил становище, че въпросът относно отмяната на допуснатото обезпечение вече е разрешен от компетентния за това съд, с оглед на което ответникът дължи връщане на процесната сума. Тъй като ответникът отново не възстановил освободената парична сума, ищецът предявява настоящите осъдителни искове като на основание чл. 391 ГПК, вр. чл. 181, ал. 3 ЗЗД моли съда да осъди ответника да му заплати сума в размер на 7000 лева, представляваща внесена по сметка на последния парична гаранция, освободена с определение № 13071/13.08.2020 г. по гр. д. № 1465/2017 г. на СГС, II-Е въззивен състав. При условията на евентуалност предявява осъдителна искова претенция с правно основание чл. 49, вр. чл. 45 ЗЗД за осъждане на ответника да му заплати сумата от 7000 лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди от внасяне на парична гаранция по сметка на СГС по гр. д. № 1465/2017 г. на СГС, II-Е въззивен състав, освободена с определение № 13071/13.08.2020 г., като ответникът неправомерно отказал нейното връщане, въпреки че са налице законовите предпоставки за връщането ѝ.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът оспорва предявения иск като неоснователен. Излага доводи, че едногодишният срок по чл. 82 ГПК, в който носителят на правото на възстановяване следва да депозира в съда молба за връщането на сумата, започва да тече от влизане в сила на съдебния акт, с който искът е отхвърлен или производството по делото е прекратено, а относно предварително внесени разноски – с влизане в сила на съдебния акт, с който приключва съответното съдебно производство. С оглед на това ответникът твърди, че срокът по чл. 82 ГПК е изтекъл и паричните средства са внесени в приход на държавния бюджет като извършения от неговите служители отказ да бъде възстановена паричната гаранция се явява основателен и правомерен.

Съдът, като съобрази събраните доказателства, достигна до следните фактически изводи:

По предявения иск с правно основание чл. 391 ГПК, вр. чл. 181, ал. 3 ЗЗД в тежест на ищеца е да докаже, че е внесъл парична гаранция в сочения от него размер – 7000 лева, че по силата на определение № 13071/13.08.2020 г. по гр. д. № 1465/2017 г. на СГС, II-Е въззивен състав, паричната гаранция е освободена и че са налице законоустановените предпоставки за възстановяване на освободената гаранция. При установяване на горепосочените обстоятелства в тежест на ответника е да докаже, че е възстановил процесната сума или че са налице основания, изключващи задължението му за възстановяване на гаранцията.

От събраните по делото писмени доказателства се установява, че с определение от 07.02.2017 г. по гр. д. № 1465/2017 г. на СГС е допуснато обезпечение на бъдещи искове с правно основание ч. 79, ал. 1, вр. чл. 240 ЗЗД на “.....“ ЕООД срещу “.....“ ООД за заплащане на следните суми: по договор за заем от 25.06.2014 г. – главница в размер на 30000 лева, възнаградителна лихва в размер на 16200 лева и 7500 лева лихва за забава, а по договор от 21.05.2015 г. - главница в размер на 10000 лева, възнаградителна лихва в размер на 5400 лева и 2500 лева лихва за забава, чрез налагане на запор върху банковите сметки на “.....“

ООД в „.....“ ЕАД до общ размер от 71600 лева и определена гаранция в размер на 7000 лева. С платежен документ от 11.03.2017 г. сумата от 7000 лева е постъпила по сметка на СГС и е издадена обезпечителна заповед от 15.03.2017 г.

В едномесечния срок от допускане на обезпечението е подадена искова молба и образувано т. д. № 988/2017 г. на СГС. Решението по делото, с което са уважени изцяло предявените от „.....“ ЕООД искове е влязло в сила на 03.05.2018 г.

С молба от 21.01.2020 г. „.....“ ЕООД е поискало освобождаване на внесената гаранция. С определение от 13.08.2020 г. съдът е отменил обезпечението на бъдещ иск, допуснато с определение от 07.02.2017 г. по гр. д. № 1465/2017 г. на СГС, обезсилил издадената на 15.03.2017 г. обезпечителна заповед и освободил внесената с платежно нареждане от 11.03.2017 г. по сметка на СГС внесената от „.....“ ЕООД парична гаранция в размер на 7000 лева. С молба от 29.12.2020 г. „.....“ ЕООД е поискало освободената сума от 7000 лева да бъде преведена по посочена банкова сметка. С писмо от 08.01.2021 г. СГС е указал на молителя, че следва да представи доказателство, че в едногодишния срок от 03.05.2018 г., когато е влязло в сила решението по обезпечените искове, е подадена молба за възстановяване на внесената гаранция съгласно чл. 82 ГПК. С писмо от 21.06.2021 г. молбата за връщане на гаранцията е оставена без уважение.

При изложената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

Разпоредбата на чл. 82 ГПК постановява, че внесените по специалната сметка на съда суми за разноси и гаранции се внасят в приход на държавния бюджет, ако не бъдат поискани обратно от вносителя в срок една година от датата на настъпване на тяхната изискуемост. Гаранцията, внесена като условие за допускане на обезпечение на иска служи за обезпечаване на отговорността за претърпените вреди от ответника по този иск. С влизането в сила на съдебния акт, с който приключва съответното съдебно производство, отпада интересът и необходимостта от допуснатите обезпечителни мерки и възниква вземането на лицето, в чиято полза същите са били допуснати, да получи обратно внесените като гаранции суми. Както се приема в ТР № 6/23.10.2015 г. по т. д. № 6/2014 г. на ОСГТ на ВКС изискуемостта на вземането за връщането на сумите настъпва с влизане в сила на съдебния акт, с който е приключил исковия процес.

Внасянето на сумата по сметка на съда създава между него и вносителя едно гражданско-правно отношение от естеството на заложно такова. Вносителят има качеството на залогодател, а съдебния орган – на залогоприемател. Залогоприемателят има задължението с оглед на създаването се заложно правоотношение по смисъла на приложимата разпоредба на чл. 181, ал. 3 ЗЗД да пази и върне заложената сума на залогодателя след отпадане на нуждата от предоставянето □ и след покана по [арг. чл. 69 ЗЗД](#). В този смисъл по аналогия следва да се приеме възприетото в ТР № 6 от 23.10.2015 г. на ВКС по тълк. д. № 6/2014 г. на ОСГТК на ВКС, съгласно което залогът на парична сума, внесена като гаранция по сметка на съд, се учредява при условията на [чл. 181, ал. 1 ЗЗД](#) чрез внасяне на сумата по банковата сметка на съответния съд по [арг. на чл. 182 ЗЗД](#). При липса на договор между страните, какъвто е процесният случай, заложното неформално правоотношение между

залогодателя – ищец и залогоприемателя – СГС, възникнало с внасянето на процесната сума по банковата сметка на съда, се подчинява на приложимите общи правила, възведени в чл. 180-182 ЗЗД относно процедурата и предпоставките за освобождаване на сумата от залогодържателя чрез връщането □ на залогодателя /арг. чл. 181, ал. 3, вр. чл. 182 ЗЗД/. Но нормата на чл. 82 ГПК е специална в отношение на общите правила на ЗЗД и дава право на държавния орган да откаже връщане на внесената гаранция, когато искането за освобождаването □ е направено след изтичане на 1 година от влизане в сила на съдебния акт, с който е приключил исковия процес. В настоящия случай изискуемостта на вземането за гаранцията от 7000 лева е настъпила на 03.05.2018 г. и освобождаването □ е следвало да бъде поискано до 03.05.2019 г. Молбата за освобождаване на внесената гаранция е подадена на 21.01.2020 г. и независимо, че с определение от 13.08.2020 г. съдът е постановил освобождаването □, настоящият съдебен състав намира, че законосъобразно впоследствие СГС е оставил без уважение молбата за връщане на гаранцията, доколкото връщането □ е било поискано след изтичане на срока, предвиден в чл. 82 ГПК.

Поради изложеното предявеният иск с правна квалификация чл. 391 ГПК, вр. чл. 181, ал. 3 ЗЗД е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

При извод за неоснователност на главния иск, съдът следва да разгледа евентуално предявения иск с правно основание чл. 49, вр. чл. 45 ЗЗД. Фактическият състав на този иск включва осъществяване на твърдените от ищеца действия; противоправност на извършените действия; претърпени неимуществени вреди, настъпили вследствие на тези действия. На основание чл. 49 ЗЗД и по аргумент от ППВС № 4/1975 г. СГС би носил обективна гаранционно-обезпечителна отговорност при действията/бездействията на лицата, натоварени с извършването на възложената работа във връзка с неговата дейност. Съдът намира, че не са налице всички елементи от фактическият състав на евентуално предявения иск, а именно не е налице противоправност на действията на лицата, които са действали от името на СГС и са отказали връщане на внесената гаранция, доколкото съдът намира, че спазването на законово предвидените изисквания на чл. 82 ГПК не съставлява противоправно поведение.

С оглед изложеното евентуално съединеният иск подлежи на отхвърляне.

При този изход на спора право на разноски има ответникът, който е претендирал юрисконсултско възнаграждение, което съдът на основание чл. 78, ал. 8 ГПК определя в размер на 50 лева.

Така мотивиран, Софийски районен съд, 82 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от “.....“ ЕООД, ЕИК ..., срещу ..., БУЛСТАТ ... евентуално съединени икове с правно основание чл. чл. 391 ГПК, вр. чл. 181, ал. 3 ЗЗД и чл. 49, вр. чл. 45 ЗЗД за заплащане на сумата от 7000 лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди от внасяне на парична гаранция по сметка на СГС по гр. д. № 1465/2017

г. на СГС, II-Е въззивен състав, освободена с определение № 13071/13.08.2020 г., която ответникът неправомерно отказал да върне.

ОСЪЖДА “.....“ ЕООД, ЕИК ..., да заплати на ..., БУЛСТАТ ... на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата от 50 лева – разноси в производството.

Решението подлежи на обжалване пред ... в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____